

Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein Rapportage

Uden, geraadpleegd op 27-08-2019

INLEIDING

Gemeenten voeren sinds 2015 hun eigen beleid in het sociaal domein. De ambities achter de decentralisaties zijn groot; gemeenten nemen de verantwoordelijkheden in het sociaal domein van het Rijk over, omdat ze dicht bij de burger staan. Het idee is dat gemeenten hun inwoners kennen en dat ze beter kunnen voorkomen dat problemen uit de hand lopen. Door vroegtijdig in te grijpen wordt ernaar gestreefd om, waar mogelijk, specialistische en dure hulp terug te dringen. Doordat gemeenten de lokale situatie kennen, zijn zij beter in staat maatwerk te leveren. Daarnaast kan er door de decentralisaties meer integraal worden gewerkt, zodat gezocht kan worden naar achterliggende oorzaken van problematiek.

Met deze rapportage beschikt u over een deel van de benodigde informatie om u een beeld te vormen van de situatie in uw gemeente. Hoeveel inwoners redden zich zonder voorzieningen? Zijn er trends die zichtbaar worden? Hoe is de situatie in uw gemeente in vergelijking tot die in andere gemeenten?

Samen met de verhalen van inwoners, medewerkers, andere gemeenten en experts beschikt u zo over allerlei informatie waarmee u het voor de transformatie noodzakelijke leer- en ontwikkelproces in uw gemeente kunt stimuleren.

In dit rapport worden altijd de meest recent beschikbare cijfers gepresenteerd. Cijfers van voorgaande jaren zijn terug te vinden in de database. Deze rapportage kan gedownload en geprint worden via de pictogrammen in het Viewer-bestand dat geopend wordt via waarstaatjegemeente.nl.

Ter inzicht van de gebruikte begrippen in de GMSD is een [definitielijst](#) opgesteld. Ook is er een [indicatorenoverzicht](#) opgesteld, met achtergrondinformatie bij de indicatoren in dit rapport.

INHOUD

De Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein bestaat uit een dashboard, deze rapportage, een wijkprofiel en een database. In het dashboard kunt u uw gemeente vergelijken met elke andere gewenste gemeente, regio, etc. In het wijkprofiel vindt u informatie over het sociaal domein uitgesplitst naar de wijken binnen uw gemeente. In de database vindt u diepgaandere uitsplitsingen en vindt u de halfjaar cijfers over voorgaande perioden alsmede de jaarcijfers. Deze rapportage bestaat uit de volgende onderdelen:

- Huidige situatie
 - Ontwikkelingen
 - Uitgangspositie
 - Resultaten
 - Levensweg
-
- Achtergronden bij de cijfers

ACTUALISATIE VAN DE DATA

De data over stapeling (figuren 1.3 t/m 1.5) en de participatiedata (figuren 2.8 t/m 2.11) zijn aangevuld met gegevens over het tweede halfjaar van 2018. In november 2019 is de volgende update. Dan worden de gegevens over Wmo en jeugd bijgewerkt.

RUIMTE VOOR TOELICHTING

Het is nu mogelijk om in het rapport op de getoonde cijfers een feitelijke toelichting te geven. Hierdoor kunnen gebruikers van de monitor de informatie beter interpreteren en gebruiken. Het is niet verplicht een feitelijke toelichting te geven. Er is een handleiding beschikbaar voor het schrijven en publiceren van een feitelijke toelichting. De gepubliceerde feitelijke toelichting wordt zichtbaar vóór de hoofdstukken van het rapport.

GEBRUIKTE ICONEN

- Link naar de database
- Link naar het wijkprofiel
- Link naar dashboard

1. HUIDIGE SITUATIE

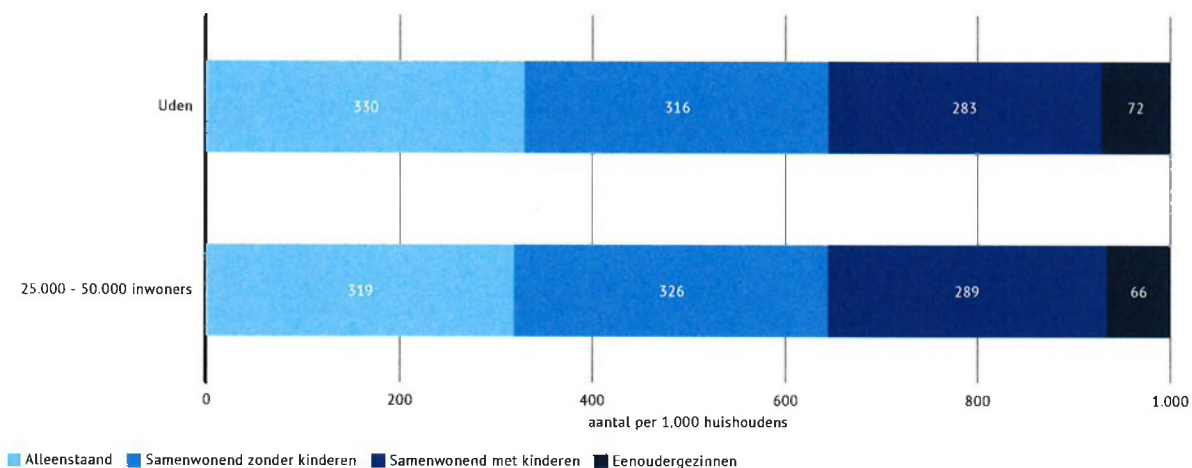
Hoeveel inwoners redden zich zonder de individuele voorzieningen in het sociaal domein? Wat valt op in vergelijking met andere gemeenten?

In dit deel ziet u het aantal en de samenstelling van de huishoudens in uw gemeente. Vervolgens ziet u in hoeverre huishoudens gebruik maken van de verschillende vormen van ondersteuning in het sociaal domein (Jeugdzorg, Wmo en Participatiewet).

AANTAL HUISHOUDENS

Op 1 januari telde gemeente Uden 41.725 inwoners en 18.242 huishoudens. In vergelijkbare gemeenten (op grond van de referentiegroep in dit rapport) is dit gemiddeld 15.287 huishoudens. Een gemiddeld huishouden in Uden bestaat uit 2,29 personen.

1.1 Samenstelling huishoudens

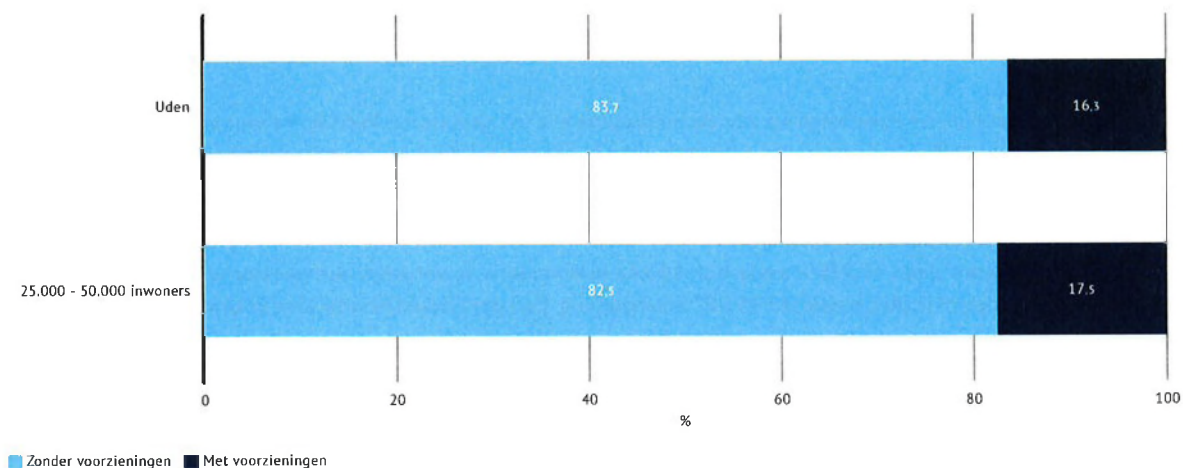

Figuur 1.1: Het aantal huishoudens in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 huishoudens), 2018.

 Zie voor meer informatie over de ontwikkeling van het aantal huishoudens de database.

 Zie voor meer informatie het wijkprofiel.

1.2 Huishoudens zonder en met zorg en ondersteuning

Figuur 1.2: Het percentage huishoudens zonder en met zorg en ondersteuning ten opzichte van het totaal aantal huishoudens, in vergelijking met de referentiegroep (in procenten), tweede halfjaar 2018.

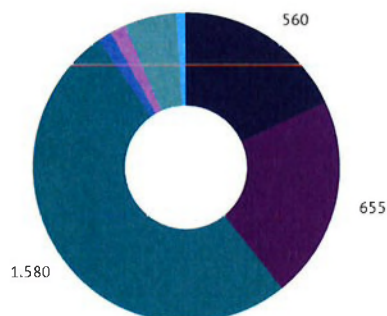
Extra toelichting: Onder zorg en ondersteuning wordt in dit figuur de individuele voorzieningen verstaan op grond van de Wmo, de Jeugdwet en/of de Participatiewet. Informatie over algemene voorzieningen is niet beschikbaar.

Zie de database voor meer informatie.

1.3 Aantal huishoudens met zorg en ondersteuning per domein en per aantal voorzieningen

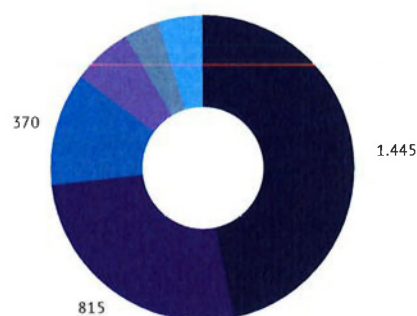
Totalen per domein

alleen Jeugd
 alleen P-wet
 alleen Wmo
 Jeugd en P-wet
 Jeugd en Wmo
 P-wet en Wmo
 Jeugd, P-wet en Wmo

Totalen per aantal voorzieningen

1 voorziening
 2 voorzieningen
 3 voorzieningen
 4 voorzieningen
 5 voorzieningen
 6+ voorzieningen

Figuur 1.3: Het huidige aantal huishoudens met zorg en ondersteuning per domein en per aantal voorzieningen (absoluut), tweede halfjaar 2018.

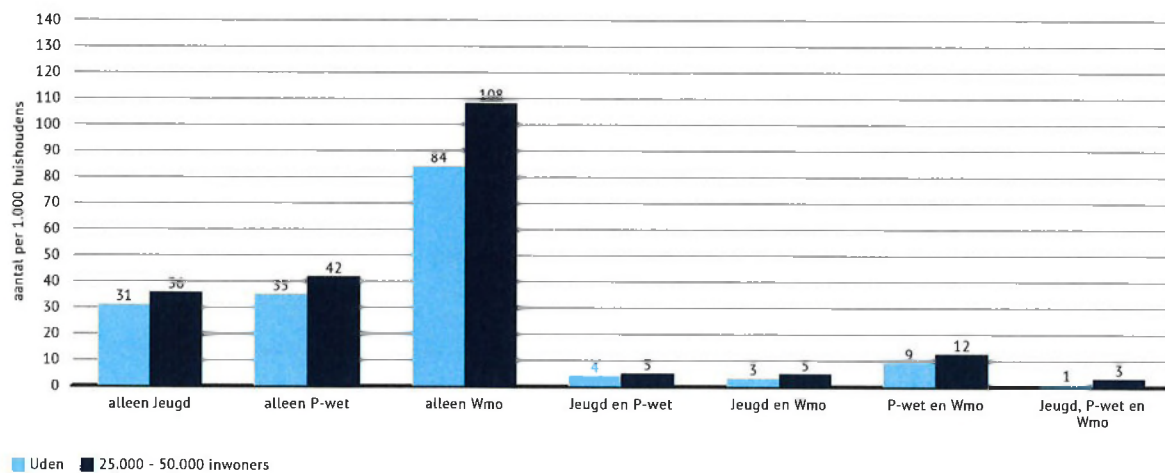
Extra toelichting: Onder zorg en ondersteuning wordt in dit figuur verstaan de individuele voorzieningen op grond van de Wmo 2015, Wet op de Jeugdzorg, de Participatiewet en/of combinaties daarvan. Informatie over algemene voorzieningen is niet beschikbaar.

Zie de database voor de ontwikkeling van het aantal huishoudens met zorg en ondersteuning (absoluut).

Zie de database voor de ontwikkeling van het aantal huishoudens met ondersteuning per domein (absoluut).

Zie voor meer informatie het wijkprofiel.

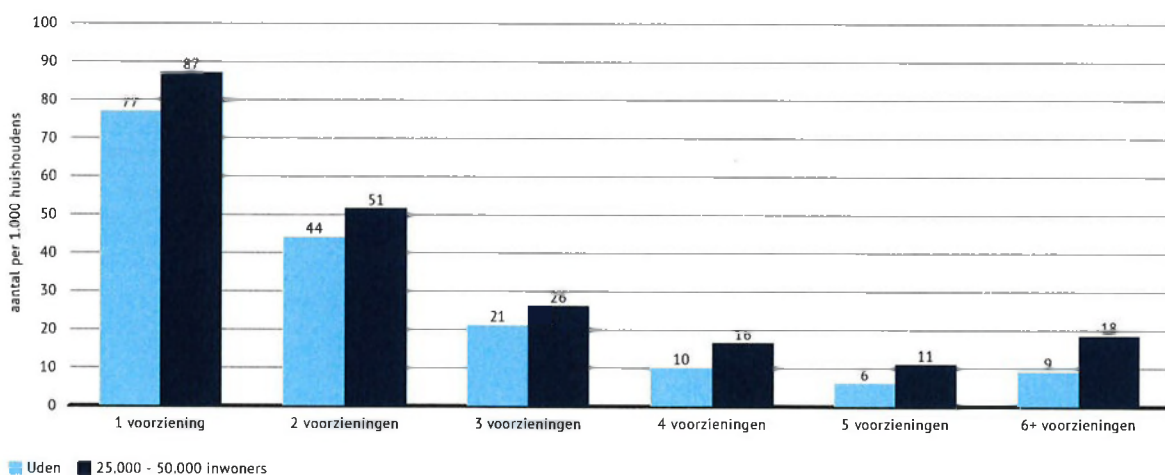
1.4 Aantal huishoudens met voorzieningen vergeleken per domein

Figuur 1.4: Het aantal huishoudens met voorzieningen in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 huishoudens), tweede halfjaar 2018

Zie de database voor de ontwikkeling van het aantal huishoudens met voorzieningen (per 1.000 huishoudens).

1.5 Aantal voorzieningen per huishouden vergeleken

Figuur 1.5: Het aantal voorzieningen per huishouden in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 huishoudens), tweede halfjaar 2018

Extra toelichting: Stapeling op huishoudenniveau richt zich op verschillende voorzieningen die door een huishouden worden gebruikt.

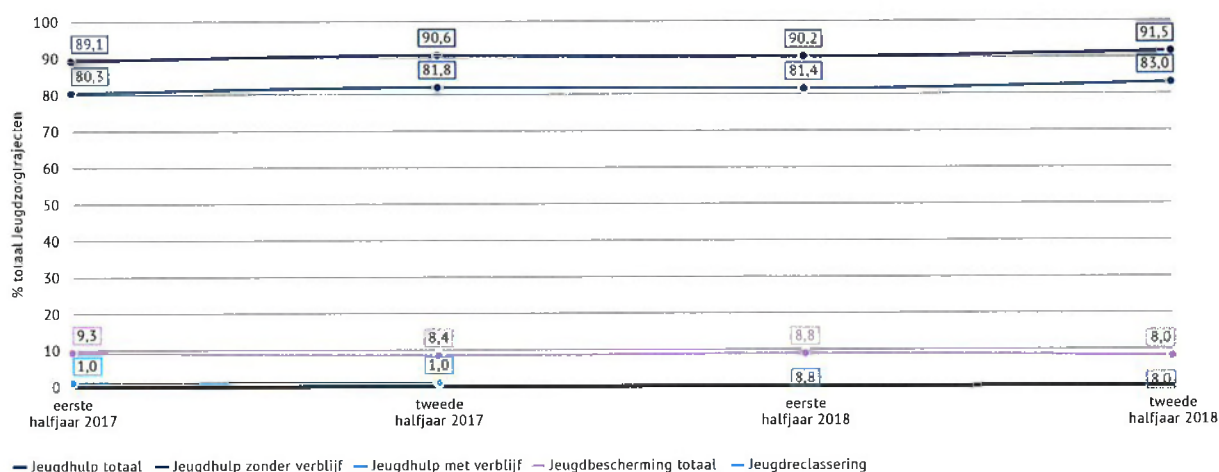
Zie de database voor de ontwikkeling van het aantal gestapelde voorzieningen (per 1.000 huishoudens).

2. ONTWIKKELINGEN

In dit deel vindt u ontwikkelingen per domein. Deze meer specifieke informatie kunt u gebruiken om nader te onderzoeken en te bespreken in hoeverre er verschuivingen ontstaan tussen de verschillende vormen van ondersteuning. Is er bijvoorbeeld sprake van verschuivingen tussen 'zwaardere' en 'lichtere' vormen van zorg? Welke vormen van zorg zijn precies 'zwaarder' of 'lichter'? En als er sprake is van een afname van de ene vorm van ondersteuning, komt daar dan andere ondersteuning voor in de plaats?

ONTWIKKELINGEN PER DOMEIN

2.1 Percentage jongeren met Jeugdzorg-trajecten vergeleken

Figuur 2.1: Ontwikkeling van het percentage jongeren met Jeugdzorg-trajecten (relatief).

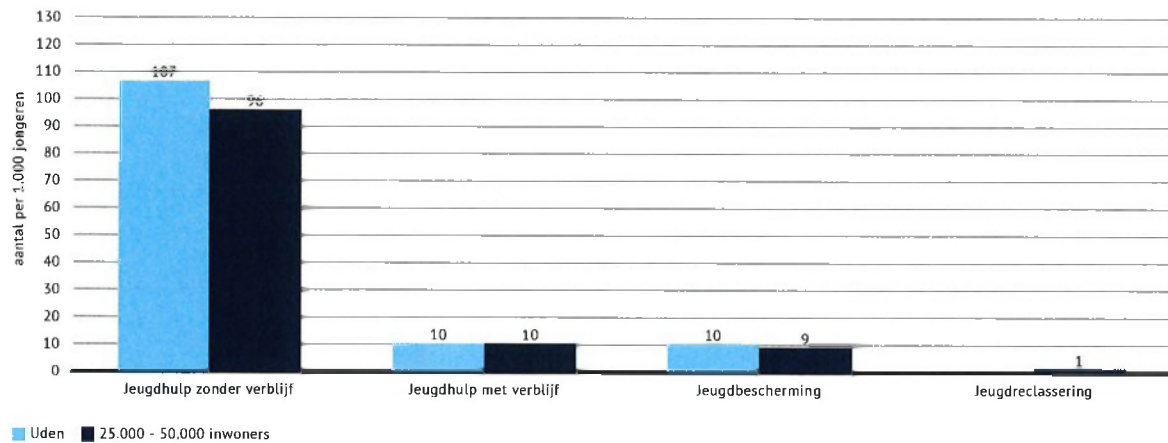
Extra toelichting: Jongeren tot 18 jaar komen in aanmerking voor jeugdhulp en jeugdbescherming. Jongeren van 12 tot 23 jaar kunnen een jeugdreclasseringsmaatregel opgelegd krijgen. Veel jeugdzorgtrajecten lopen aan het einde van een kalenderjaar af. Dit kan van invloed zijn op de eventuele verschillen tussen de halve jaren.

Zie voor meer informatie de database.

Zie voor meer informatie het wijkprofiel.

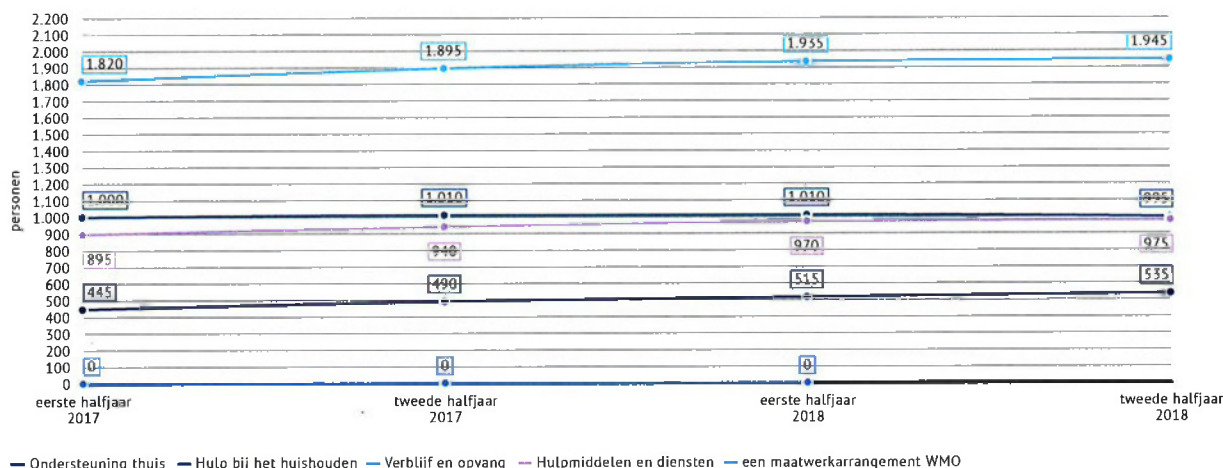

Figuur 2.2: Jongeren met Jeugdzorg-trajecten in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 jongeren). De cijfers van jeugdhulp en jeugdbescherming zijn ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. Het cijfer van jeugdreclassering is ten opzichte van het aantal jongeren van 12 tot 23 jaar, tweede halfjaar 2018.

Zie voor meer informatie de database.

2.3 Aantal inwoners met Wmo-voorzieningen

Figuur 2.3: Ontwikkeling van het aantal inwoners met individuele Wmo-voorzieningen (absoluut), uitgesplitst naar type voorziening en het totaal.

Zie voor meer informatie over arrangementen naar leeftijdsgroep de database.

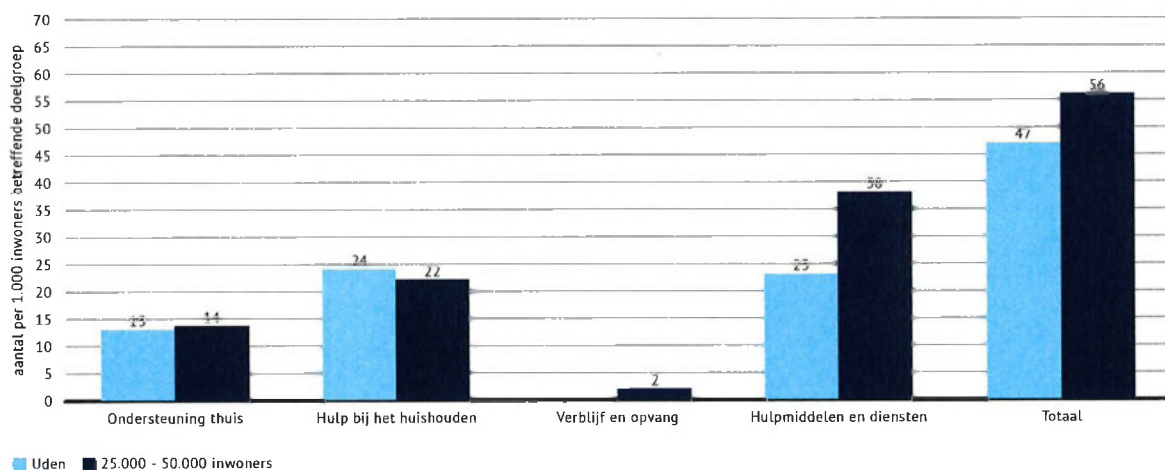
Zie voor meer informatie over arrangementen naar geslacht de database.

Zie voor meer informatie het wijkprofiel.

Extra toelichting: Inwoners kunnen gebruik maken van meerdere voorzieningen. Per categorie wordt een inwoner slechts één keer meegeteld, ook als de inwoner gebruik maakt van meerdere voorzieningen binnen die categorie (bijvoorbeeld een rolstoel en een vervoervoorziening). Maakt een inwoner gebruik van voorzieningen uit verschillende categorieën (bijvoorbeeld dagbesteding en hulp in het huishouden) dan telt de inwoner in beide categorieën mee. In het totaal telt elke inwoner slechts één keer mee. Het totaal aantal inwoners met een voorziening kan dus afwijken van de opgetelde totalen per categorie.

Onder 'verblijf en opvang' wordt verstaan; opvang, spoedopvang, beschermd wonen en overige beschermd wonen en opvang. Informatie over 'beschermd wonen' kan alleen door de 43 centrumgemeenten worden aangeleverd (zie 2.5). Als cijfers omtrent 'beschermd wonen' door een regiogemeente worden aangeleverd, dan worden deze niet weergegeven in bovenstaande tabel. Zie de [definitielijst](#) voor meer informatie over de verdeling van voorzieningen over de vier categorieën.

2.4 Aantal inwoners met Wmo-voorzieningen vergeleken

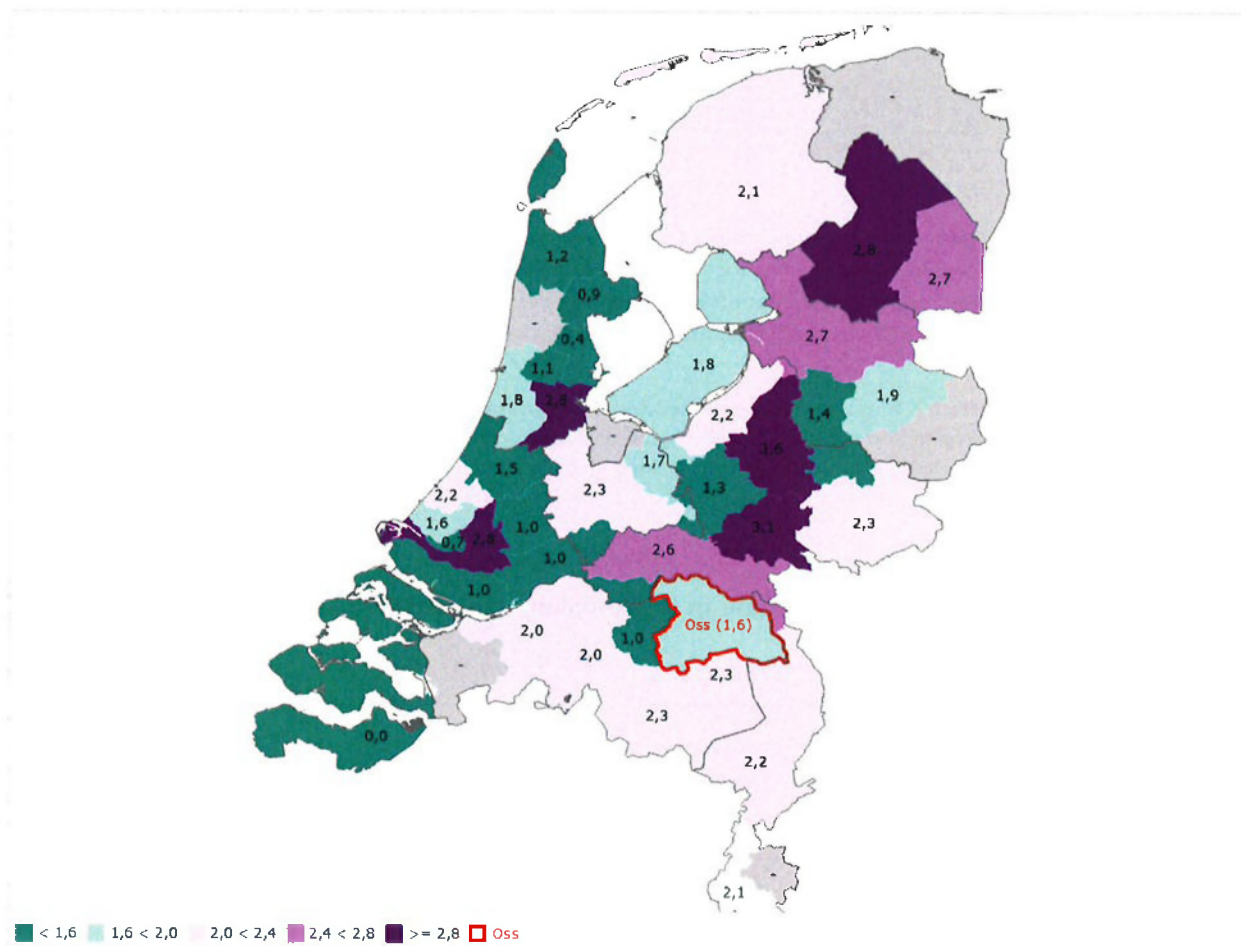

Figuur 2.4: Aantal inwoners met Wmo-voorzieningen in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 inwoners), tweede halfjaar 2018.

Zie de database voor de uitsplitsing van Wmo-voorzieningen naar leeftijd en geslacht.

2.5 Aantal inwoners in beschermd wonen per regio

De gemeente Uden behoort tot de beschermd wonen-regio Oss. Deze regio telt 440 inwoners in beschermd wonen. Dat zijn 1,6 mensen op 1.000 inwoners. Gemiddeld in alle regio's wonen 2,0 mensen op de 1.000 inwoners in beschermd wonen.

Figuur 2.5: Aantal inwoners in beschermd wonen in vergelijking met de andere regio's voor beschermd wonen (per 1.000 inwoners), tweede halfjaar 2018.

 Zie de databank voor meer informatie over eerdere perioden.

Extra toelichting: De uitvoering van beschermd wonen is belegd bij centrumgemeenten die voor alle inwoners in een regio de benodigde ondersteuning regelen. Vanaf 2016 leveren de centrumgemeenten de informatie over alle 'beschermd wonen'-cliënten in de regio aan (zie de [regioatlas](#)). Voor de centrumgemeenten is deze data onderdeel van de halfjaarlijkse (maart en september) GMSD-aanlevering.

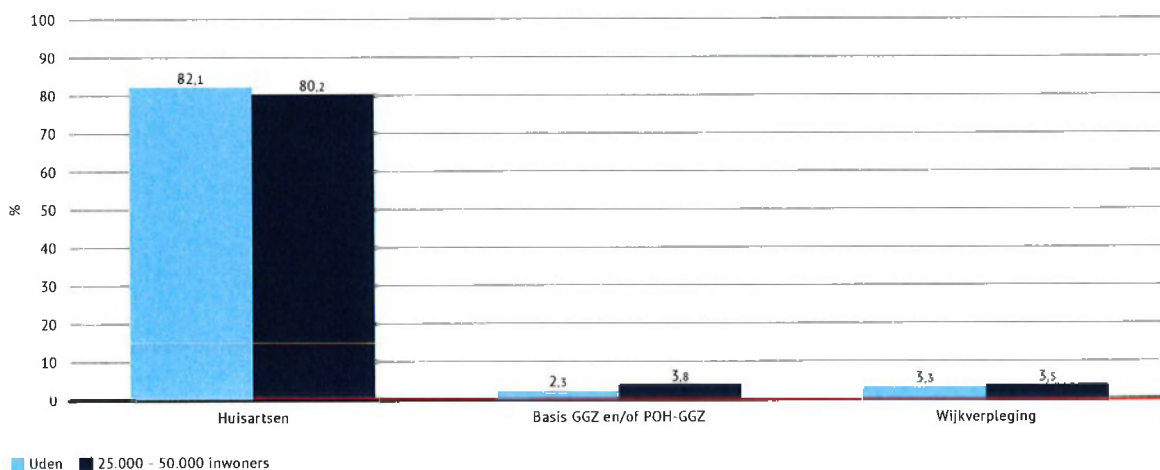
2.6 Percentage inwoners met eerstelijnszorg

	2015	2016
Huisartsen	82,1	82,1
Basis GGZ en/of POH-GGZ	2,2	2,3
Wijkverpleging	3,2	3,3

Figuur 2.6: Percentage verzekerden die gebruik maakten van eerstelijnszorg per type zorg: huisartsenzorg, basis Geestelijke Gezondheids Zorg/Praktijkondersteuning Huisarts Geestelijke Gezondheidszorg en wijkverpleging. Het percentage gebruik eerstelijnszorg huisartsen betreft het percentage verzekerden dat gebruik maakt van huisartsenzorg (exclusief inschrijftarief en POH GGZ (vanaf 2014) en programma's die gedeclareerd worden bij alle ingeschreven patiënten). Bron: Vektis.

Extra toelichting: Eerstelijnszorg is zorg waar inwoners in feite zelf zonder verwijzing naartoe kunnen gaan. Dit kan behandeling zijn door de huisarts, de praktijkondersteuner GGZ, tandarts, fysiotherapeut, maatschappelijk werker of wijkverpleegkundige. De praktijkondersteuner GGZ signaleert, diagnosticeert, intervenueert en ondersteunt bij psychische problemen in samenwerking met de huisarts.

2.7 Huidige percentage verzekerden die gebruik maken van eerstelijnszorg vergeleken

Figuur 2.7: Percentage verzekerden die gebruik maken van eerstelijnszorg in vergelijking met de referentiegroep, 2016. Bron: Vektis.

- Zie het dashboard voor meer informatie over zorggebruik.
- Zie voor meer informatie de database.

2.8 Aantal inwoners met een bijstandsuitkering

	eerste halfjaar 2017	tweede halfjaar 2017	eerste halfjaar 2018	tweede halfjaar 2018
Bijstandsuitkeringen	920	900	880	840
Bijstand gerelateerde uitkering tot AOW-leeftijd	840	810	790	760
Bijstand gerelateerde uitkering vanaf AOW-leeftijd	80	90	90	90

Figuur 2.8: Ontwikkeling van het aantal inwoners met een bijstandsuitkering op grond van de Participatiewet (absoluut).

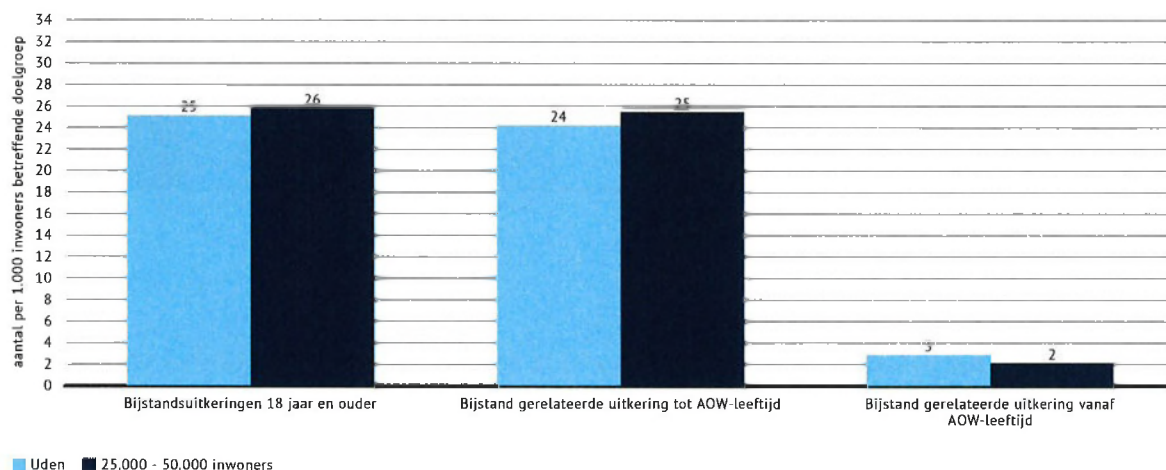
Zie voor meer informatie (bijvoorbeeld over de totalen per jaar) de database.

Zie voor meer informatie het wijkprofiel.

Extra toelichting: Bijstand gerelateerde uitkeringen tot de AOW-leeftijd zijn bijvoorbeeld de bijstandsuitkering voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en/of - gewezen zelfstandigen (IOAZ). Bijstand gerelateerde uitkeringen vanaf de AOW-leeftijd is bijvoorbeeld de aanvullende inkomensvoorziening voor ouderen (AIO).

2.9 Aantal inwoners met een bijstandsuitkering vergeleken

Figuur 2.9: Aantal inwoners met bijstandsuitkeringen op grond van de Participatiewet in vergelijking met de referentiegroep. Bijstandsuitkeringen per 1.000 inwoners 18 jaar en ouder, uitkeringen tot de AOW-leeftijd per 1.000 inwoners tussen 15-64 jaar, uitkeringen vanaf AOW-leeftijd per 1.000 inwoners van 65 jaar en ouder, tweede halfjaar 2018.

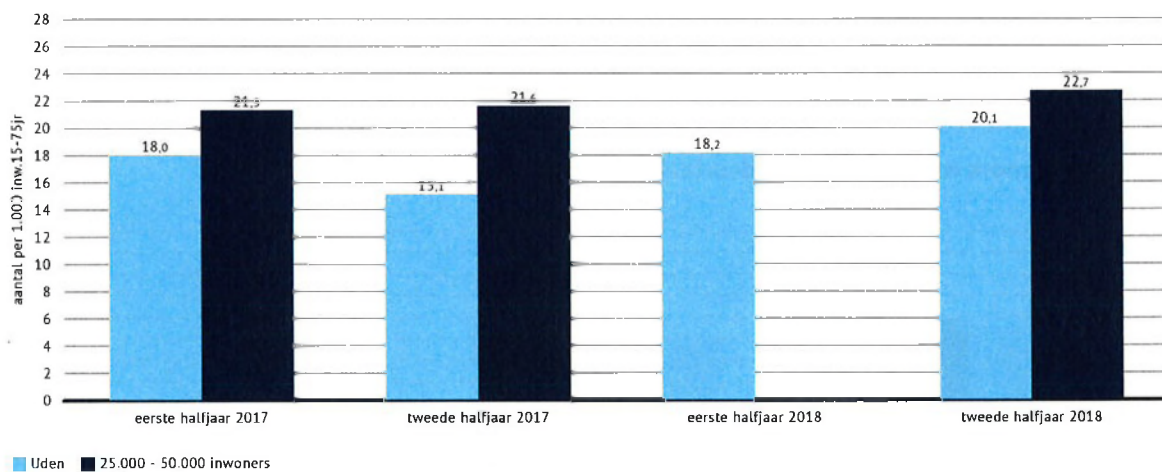
Zie voor meer informatie over eerdere perioden de database.

2.10 Aantal inwoners met een re-integratievoorziening

	eerste halfjaar 2017	tweede halfjaar 2017	eerste halfjaar 2018	tweede halfjaar 2018
Uden	560	470	570	630

Figuur 2.10: Ontwikkeling van het aantal inwoners dat gebruik maakt van een re-integratievoorziening op basis van de Participatiewet (absoluut).

2.11 Aantal re-integratievoorzieningen vergeleken

Figuur 2.11: Aantal re-integratievoorzieningen (per 1.000 inwoners 15-64 jaar) in vergelijking met de referentiegroep.

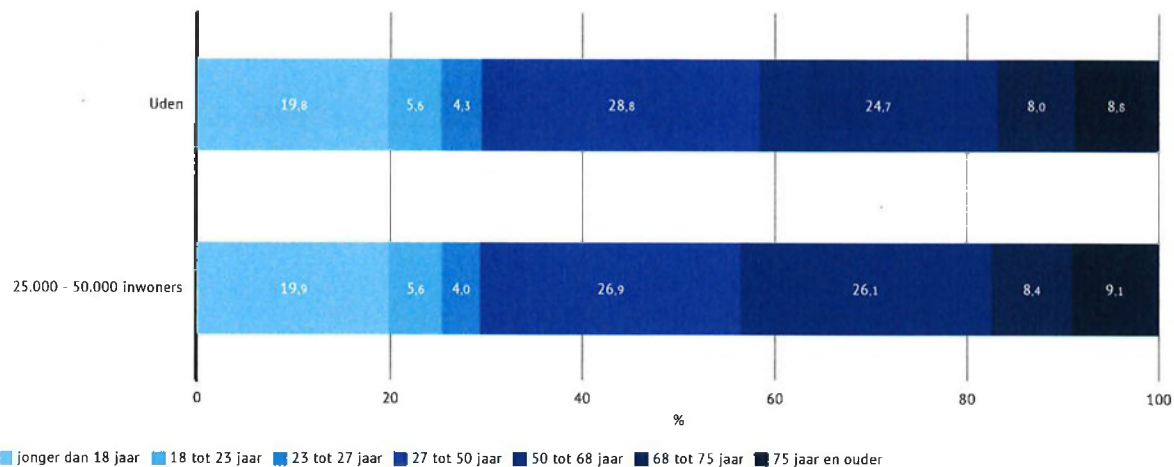
Zie de database voor meer informatie.

3. UITGANGSPOSITIE

In elke gemeente is de situatie anders. In dit deel ziet u een aantal indicatoren die van invloed kunnen zijn op de benodigde zorg en ondersteuning. Zie voor meer achtergrondinformatie over de indicatoren de [definitielijst](#) of het [indicatorenoverzicht](#).

UITGANGSPOSITIE

3.1 Leeftijdsopbouw

Figuur 3.1: Leeftijdsopbouw van de inwoners in vergelijking met de referentiegroep (in procenten), 2018.

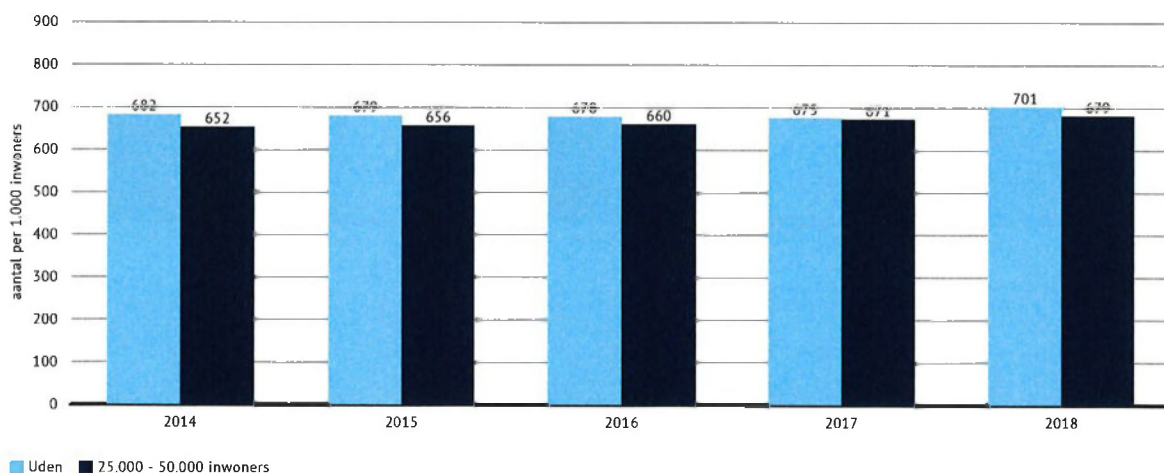

Zie de database voor meer informatie over de leeftijdsopbouw.

Zie voor meer informatie het wijkprofiel.

3.2 Werkzame beroepsbevolking

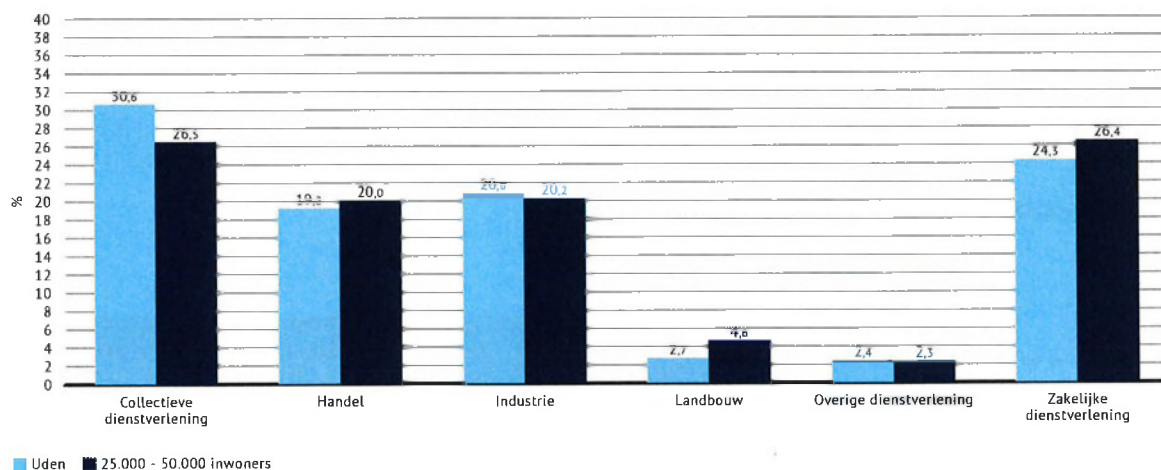

Figuur 3.2: Werkzame beroepsbevolking in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 inwoners 15-65 jaar).

Zie de database voor meer informatie over de werkzame beroepsbevolking.

3.3 Sectoren waarin mensen werkzaam zijn

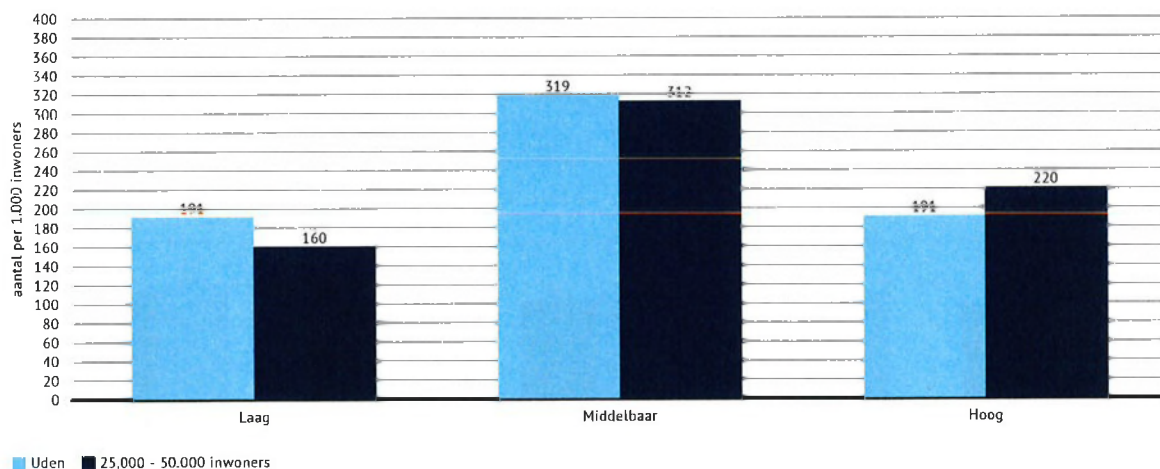

Figuur 3.3: Banen naar sector in vergelijking met de referentiegroep (in procenten), 2018.

Zie de database voor meer informatie over banen naar sector.

3.4 Opleidingsniveau beroepsbevolking

Per 1.000 inwoners van 15 tot en met 64 jaar behoren er in de gemeente Uden 701 mensen tot de beroepsbevolking. Het onderstaand figuur toont de beroepsbevolking per 1.000 inwoners van 15 tot en met 64 jaar naar opleidingsniveau. Van een deel van de werkzame beroepsbevolking is het opleidingsniveau onbekend.

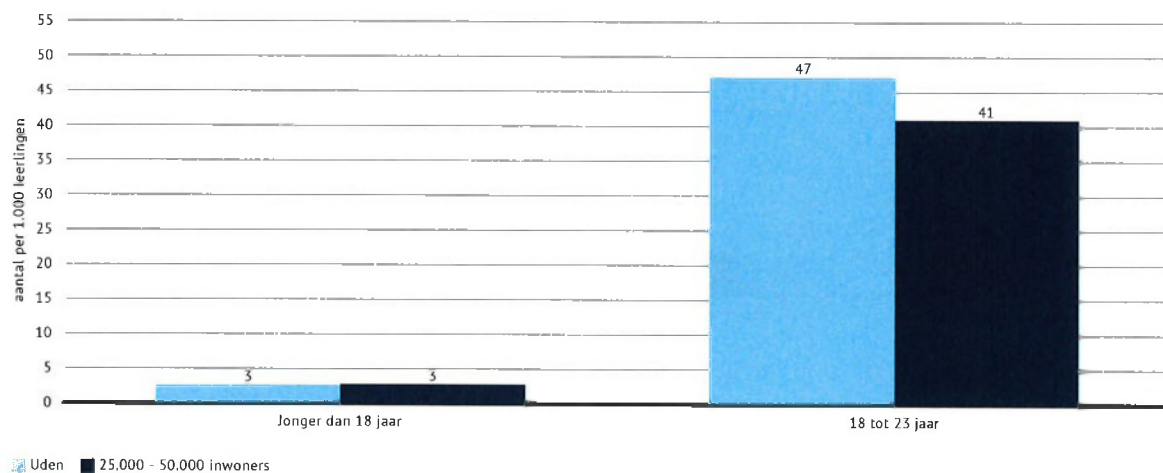

Figuur 3.4: Opleidingsniveau van de beroepsbevolking in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 inwoners 15 tot en met 64 jaar), 2018.

Zie de database voor meer informatie over het opleidingsniveau van de beroepsbevolking.

Uit onderzoek (Sociaal Cultureel Planbureau, 2013) blijkt dat de onderstaande indicatoren goede voorspellers zijn voor het toekomstig gebruik van jeugdzorg-voorzieningen. Ook andere indicatoren zijn van invloed. Zie [hier](#) voor meer informatie.

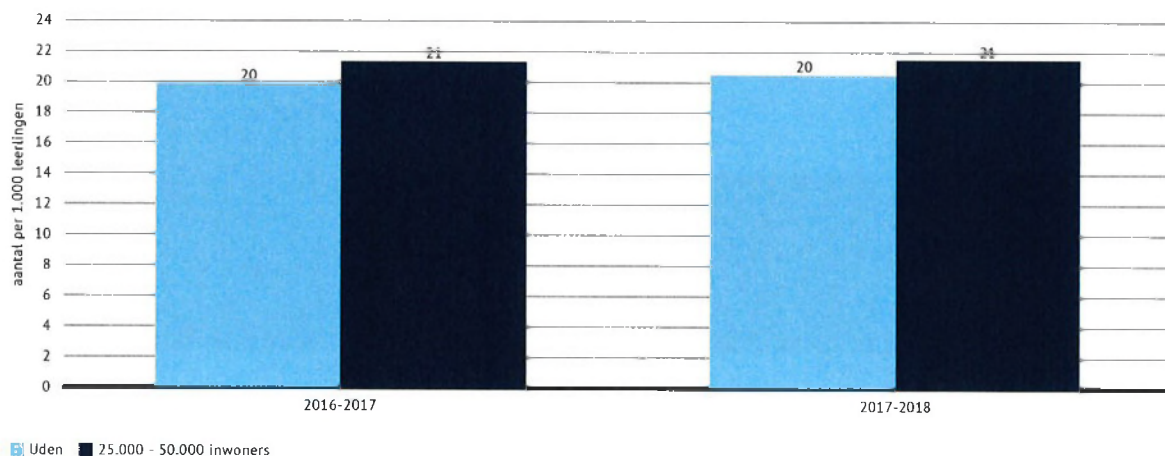
3.5 Voortijdig schoolverlaters

Figuur 3.5: Voortijdig schoolverlaters totaal (voortgezet onderwijs + MBO) in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 leerlingen betreffende doelgroep), 2016-2017. Bron: DUO.

 Zie de database voor meer informatie over de voortijdig schoolverlaters.

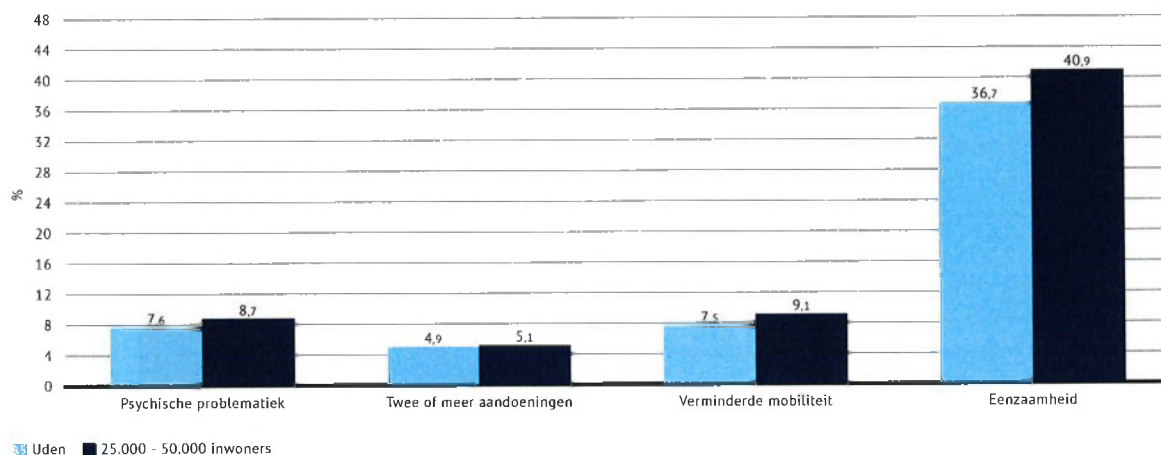
3.6 Leerlingen in het Speciaal Basisonderwijs

Figuur 3.6: Aantal leerlingen in het Speciaal Basisonderwijs in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 leerlingen 4-12 jaar). Bron: CBS

 Zie de database voor meer informatie over leerlingen op speciaal onderwijs.

3.7 Kwetsbaarheid

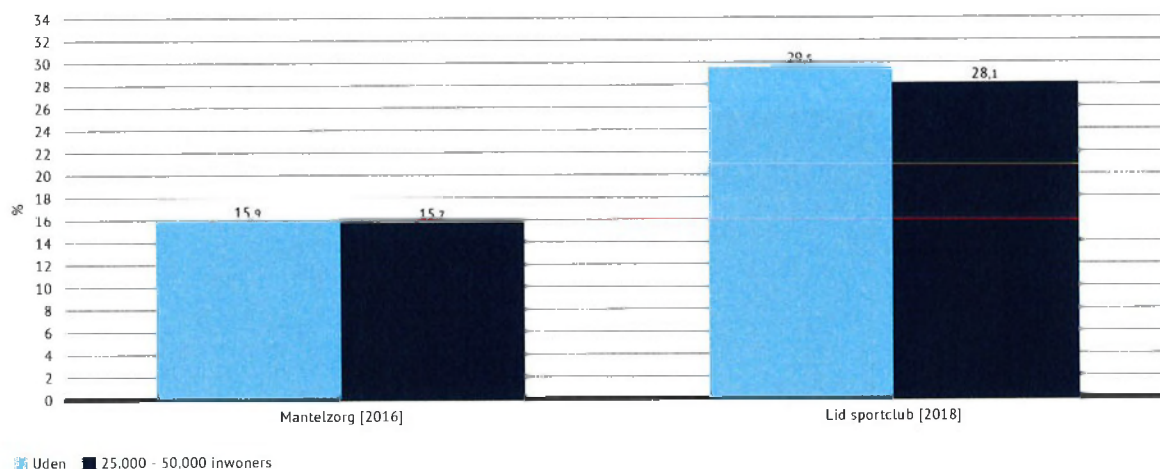

Figuur 3.7: Een aantal indicatoren die een beeld geven over de mate van kwetsbaarheid van inwoners (van 18 jaar en ouder) in uw gemeente, in vergelijking met de referentiegroep. Bron indicatoren Psychische problematiek en Twee of meer aandoeningen: Vektis. Bron indicatoren Verminderde mobiliteit en Eenzaamheid: Gezondheidsmonitor GGD-GHOR/RIVM.

Extra toelichting: Zie voor meer achtergrondinformatie over de indicatoren de [definitielijst](#) en het [indicatorenoverzicht](#).

Zie de database voor meer informatie over kwetsbaarheid.

3.8 Samenkracht

Figuur 3.8: Een aantal indicatoren die een beeld geven over de mate van samenkracht in uw gemeente, in vergelijking met de referentiegroep. Bron indicator Mantelzorg: Gezondheidsmonitor GGD-GHOR/RIVM, bron indicator Lidmaatschap: Sportbonden & NOC*NSF.

Zie voor meer informatie over samenkracht de database.

4. RESULTATEN

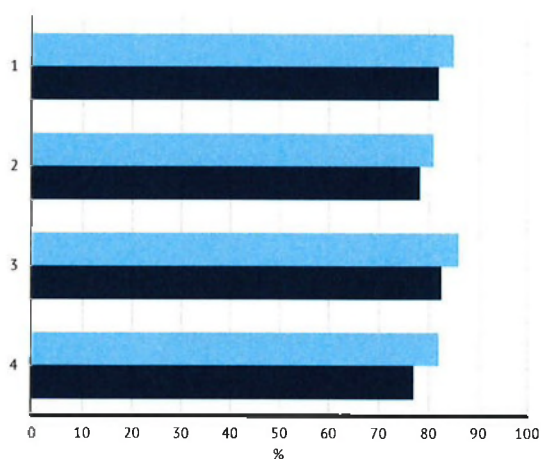
Het is niet eenvoudig de maatschappelijke effecten van de verschillende inspanningen in het sociaal domein in kaart te brengen. In dit hoofdstuk vindt u een aantal indicatoren die een indruk geven van de bereikte resultaten. Voor een uitgebreidere impressie over de cliëntervaring Wmo kunt u kijken bij het [Wmo-clientervaring rapport](#) van de gemeente Uden.

4.1 Ervaren effectiviteit Wmo-ondersteuning vergeleken

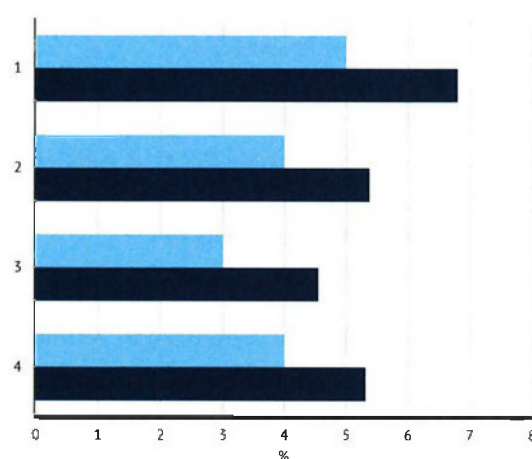
In de verplichte jaarlijkse Wmo-clientervaringsonderzoeken geven een viertal vragen een indruk van de ervaren effectiviteit van de ondersteuning. [Hier](#) vindt u meer informatie over de aanlevering van Wmo-clientervaringsonderzoeken.

1. **Aansluiten op behoefte** (De ondersteuning die ik krijg, past bij mijn hulpvraag)
2. **Eigenregie** (Door de ondersteuning die ik krijg, kan ik beter de dingen doen die ik wil)
3. **Zelfredzaamheid** (Door de ondersteuning die ik krijg, kan ik mij beter redden)
4. **Kwaliteit van leven** (Door de ondersteuning die ik krijg, heb ik een betere kwaliteit van leven)

Effectiviteit - (helemaal) eens

Effectiviteit - (helemaal) oneens

Uden

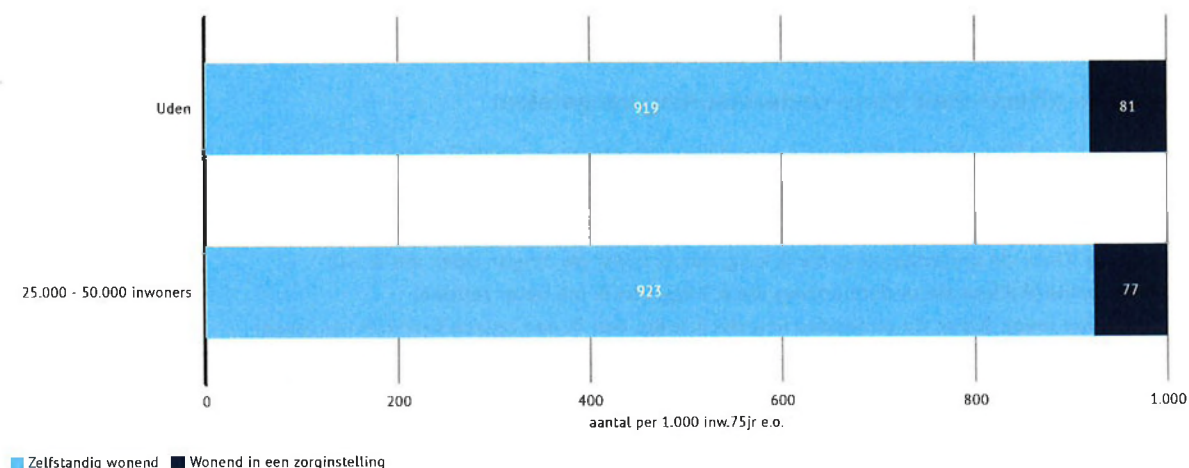
25.000 - 50.000 inwoners

Figuur 4.1: Percentage Wmo-clienten dat in het cliëntervaringsonderzoek van 2018 aangaf het (helemaal) eens en (helemaal) oneens te zijn met de bevroagde stellingen in vergelijking met de referentiegroep.

 Zie de database voor de overige vragen uit het cliëntervaringsonderzoek Wmo.

4.2 Inwoners van 75 jaar en ouder die zelfstandig of in een zorginstelling wonen

Op 1 januari 2018 wonen in gemeente Uden 3.662 inwoners van 75 jaar en ouder. Daarvan verblijven er 295 in een zorginstelling.

Figuur 4.2: Het aantal inwoners van 75 jaar en ouder die zelfstandig of in een zorginstelling wonen, (per 1.000 inwoners van 75 jaar en ouder), 2018.

Zie voor meer informatie de database.

4.3 Aantal inwoners met beëindigde Wmo-voorzieningen naar reden beëindiging

	eerste halfjaar 2017	tweede halfjaar 2017	eerste halfjaar 2018	tweede halfjaar 2018
Overlijden	45	10	65	40
Cliënt wil zorg/ondersteuning (nog) niet	0	0		
Overplaatsing	0	0		
Aanbieder kan zorg/ondersteuning nog niet leveren	0	0		
Levering beëindigd - toewijzing sluiten	415	75	925	395
Levering beëindigd - toewijzing aanhouden	10	0	25	35
Overdracht toewijzing	0	0		
Verhuizing naar een andere gemeente	15	0	15	15
Voorzetting ondersteuning in soc.basisond.	-	-	-	
Voorzetting in zorgverzekeringswet (ZVW)	-	-	-	
Voorzetting in wet langdurige zorg (WLZ)	-	0	-	
Totaal exclusief reden onbekend	475	490	995	475

Figuur 4.3: Inwoners met een beëindigde Wmo-voorziening naar reden van beëindiging (absoluut).

Zie voor meer informatie de database.

4.4 Jongeren met een beëindigd Jeugdzorg-traject naar reden beëindiging

	eerste halfjaar 2017	tweede halfjaar 2017	eerste halfjaar 2018	tweede halfjaar 2018
Beëindigd volgens plan	265	335	270	290
Voortijdig afgesloten totaal	50	50	65	55
waarvan in overeenstemming	25	30	35	30
waarvan eenzijdig door cliënt	15	10	15	10
waarvan eenzijdig door aanbieder	-	-	-	-
waarvan wegens externe omstandigheden	-	-	15	10

Figuur 4.4: Jongeren met een beëindigd Jeugdzorg-traject naar reden van beëindiging (absoluut).

Extra toelichting: Veel jeugdzorgtrajecten lopen aan het einde van een kalenderjaar af. Dit kan van invloed zijn op de eventuele verschillen tussen de halve jaren.

Zie voor meer informatie de database.

4.5 Herhaald beroep op Jeugdzorg in de Jeugdzorgregio Noordoost Brabant

	eerste halfjaar 2017	tweede halfjaar 2017	eerste halfjaar 2018	tweede halfjaar 2018
Jeugdbescherming	25	25	25	-
Jeugdreclassering	10	15	-	-
Jeugdhulp	95	30	75	-

Figuur 4.5: Bovenstaande cijfers zijn niet beschikbaar op gemeenteniveau en worden hierdoor op jeugdzorgregioniveau gepresenteerd (absolute aantallen). Een jeugdzorgregio is een regionaal samenwerkingsverband dat uit meerdere gemeenten bestaat en belast is met de uitvoering van de Jeugdwet. De gemeente Uden valt onder de Jeugdzorgregio Noordoost Brabant.

Extra toelichting: Een jeugdbeschermingsmaatregel wordt als herhaald beroep gezien, als de desbetreffende jongere ook al in de vijf jaar voorafgaand aan de verslagperiode een maatregel van hetzelfde type heeft ontvangen. Een jeugdreclasseringsmaatregel wordt als herhaald beroep gezien, als de desbetreffende jongere ook al in de vijf jaar voorafgaand aan de verslagperiode een jeugdreclasseringsmaatregel heeft ontvangen (ongeacht het type maatregel).

Zie voor meer informatie de database.

4.6 Kosten

Voor een goed beeld van de behaalde resultaten in het sociaal domein is ook inzicht in de gemeentelijke uitgaven (kosten) nodig. De uitvraag en presentatie van de begrote en gerealiseerde kosten ten behoeve van de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein bevindt zich op dit moment in de pilotfase. Voor een deel overlapt namelijk de uitgevraagde informatie met reeds beschikbare IV3-informatie.

Samenkracht en burgerparticipatie en Wijkteams

Voor de gemeente Uden zijn geen gegevens beschikbaar over de kosten van de Samenkracht en burgerparticipatie en Wijkteams. De gemeente Uden heeft deze gegevens niet aangeleverd voor de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein of heeft besloten om deze gegevens niet te publiceren. Kijk op vnrealisatie.nl over hoe een gemeente deel kan nemen aan de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein.

Wmo-maatwerkvoorzieningen

Voor de gemeente Uden zijn geen gegevens beschikbaar over de kosten Wmo. De gemeente Uden heeft deze gegevens niet aangeleverd voor de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein of heeft besloten om alleen de basisset Wmo te publiceren. Kijk op vnrealisatie.nl over hoe een gemeente deel kan nemen aan de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein.

Jeugdzorg

Voor de gemeente Uden zijn geen gegevens beschikbaar over de kosten voor de Jeugdzorg. De gemeente Uden heeft deze gegevens niet aangeleverd voor de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein of heeft besloten om deze gegevens niet te publiceren. Kijk op vnrealisatie.nl over hoe een gemeente deel kan nemen aan de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein.

5. LEVENSWEG

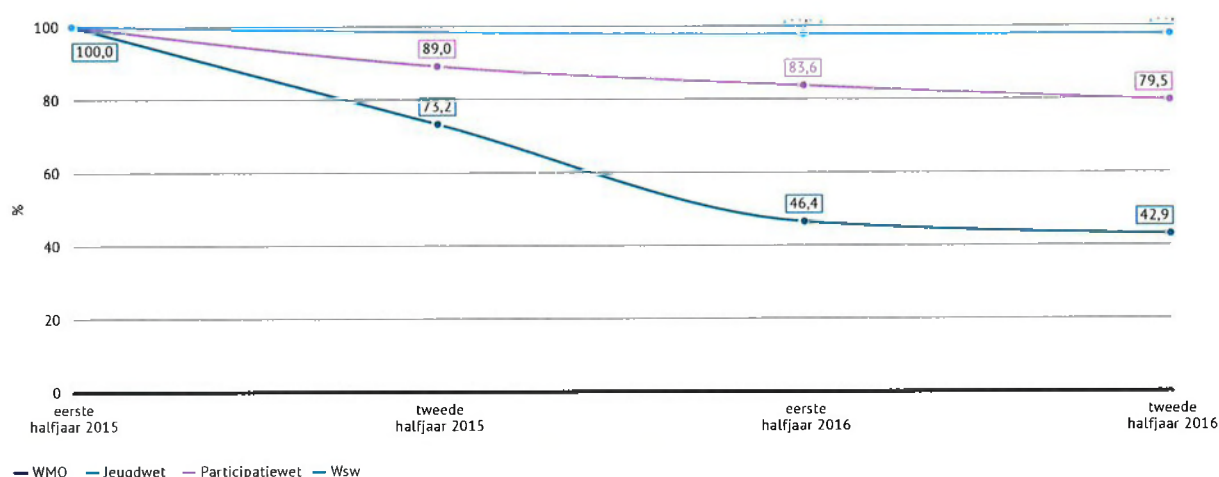
De levensweg is een 'longitudinale analyse' van het gebruik van voorzieningen in het sociaal domein. Het laat zien hoe het gebruik van sociale regelingen en voorzieningen zich in de loop van de tijd ontwikkelt. Daardoor geeft het zicht op de 'levenswegen' van de inwoners van de gemeente. Het biedt een inzicht in vragen als: hoeveel van de mensen die begin 2015 gebruik maakten van een voorziening doen dit eind 2016 nog steeds? Is de kans dat men een voorziening nodig heeft groter in de periode na een bepaalde levensgebeurtenis, zoals een echtscheiding, een langdurige ziekte of na de geboorte van een kind? Hoe is dit in andere gemeenten? Met de bestanden van de 'levensweg' kan dus zowel worden teruggekeken naar mogelijke aanleidingen ('life events') voor het gebruik van regelingen en voorzieningen, als worden gevolgd wat er na de inzet van ondersteunende regelingen en voorzieningen gebeurt.

Mogelijk ondersteunen deze gegevens de zoektocht naar effectieve vroege interventies bij bepaalde groepen inwoners. Ook is het interessant om te zien hoeveel mensen kortdurend dan wel langdurig ondersteuning vanuit het sociaal domein nodig hebben. Klik voor meer informatie [hier](#).

Extra toelichting: Wanneer een gemeente geen gegevens over de Wmo over 2015 heeft gepubliceerd in het kader van de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein, zullen de gegevens over de Wmo ontbreken in figuur 5.1. Door het ontbreken van data over de Wmo geven ook de uitkomsten in de tabellen 5.2 en 5.3 een ander beeld van het gebruik van regelingen uit het Sociaal Domein. Bij de betreffende gemeenten ligt het weergegeven aantal personen dat gebruik maakt van een regeling uit het Sociaal Domein lager dan het in werkelijkheid is.

LEVENSWEG

5.1 Percentage van de inwoners dat in de loop van de tijd (per halfjaar) gebruik blijft maken van de voorziening(en) van het sociaal domein

Figuur 5.1: Ontwikkeling per halfjaar van het gebruik van de voorziening(en) in het sociaal domein (Wmo, Participatiewet, Jeugdwet, Wet Sociale Werkvoorziening) onder de inwoners die begin 2015 een regeling of voorziening ontvingen, gemeente Uden, eerste halfjaar 2015-tweede halfjaar 2016.

Zie voor meer informatie de database.

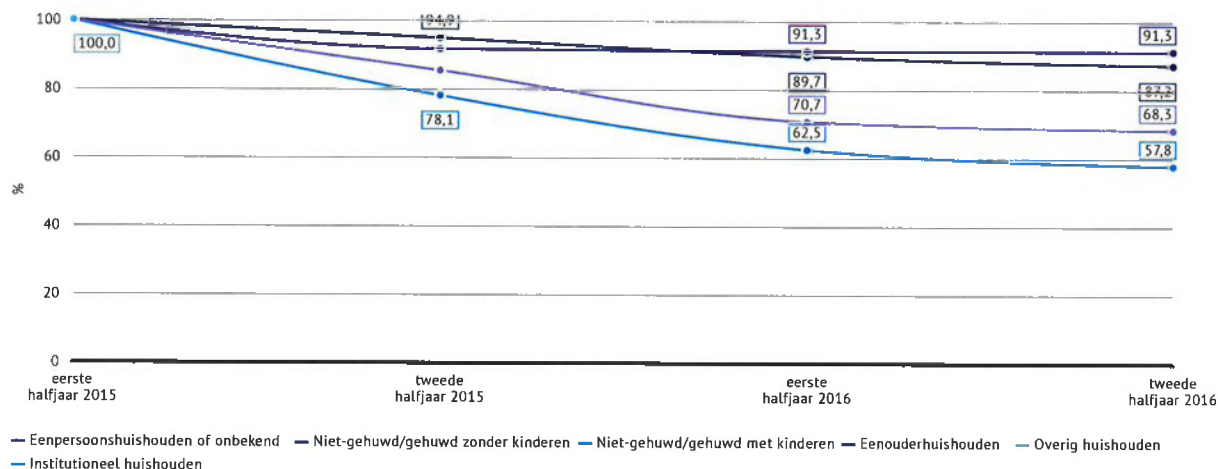
Extra toelichting:

- Alle personen die 1 januari 2015 gebruik maakten van één of meer voorzieningen in het sociaal domein (Wmo, Jeugdwet, Participatiewet, Wsw) zijn als beginpunt genomen. Daarom wordt in het figuur voor deze periode een waarde van 100% getoond: dit is de 'startgroep'.
- Bij iedere volgende periode wordt getoond welk percentage van de 'startgroep' geregistreerd stond als gebruiker van de betreffende regeling of voorziening.
- Redenen waarom het percentage dat gebruik blijft maken van een voorziening minder wordt zijn bijvoorbeeld: gestopt met gebruik van de voorziening; verhuizing naar andere gemeente; overlijden; overstap naar ondersteuning die niet valt onder het sociaal domein (bijv. wet langdurige zorg); overstap naar algemene voorziening in het sociaal domein (vrij toegankelijk, sociale basisondersteuning).
- Reden waarom het percentage dat gebruik maakt van een voorziening toeneemt: personen die in eerste periode gebruik maakten van een voorziening, zijn na een tijdelijke stop van het gebruik, weer gebruik gaan maken van een voorziening.

5.2 Ontwikkeling van gebruik van voorzieningen naar type huishouden

Vervolgens is de 'startgroep' van begin 2015 onderverdeeld naar type huishouden, waarbij een verdeling is gemaakt in zes groepen:

- Eénpersoonshuishouden of onbekend
- Gehuwd of ongehuwd samenwonend zonder kind(eren)
- Gehuwd of ongehuwd samenwonend met kind(eren)
- Eénouderhuishouden
- Overig huishouden
- Institutioneel huishouden

Figuur 5.2: Ontwikkeling van gebruik van voorzieningen van begin 2015 naar type huishouden, gemeente Uden, eerste halfjaar 2015-tweede halfjaar 2016.

Extra toelichting:

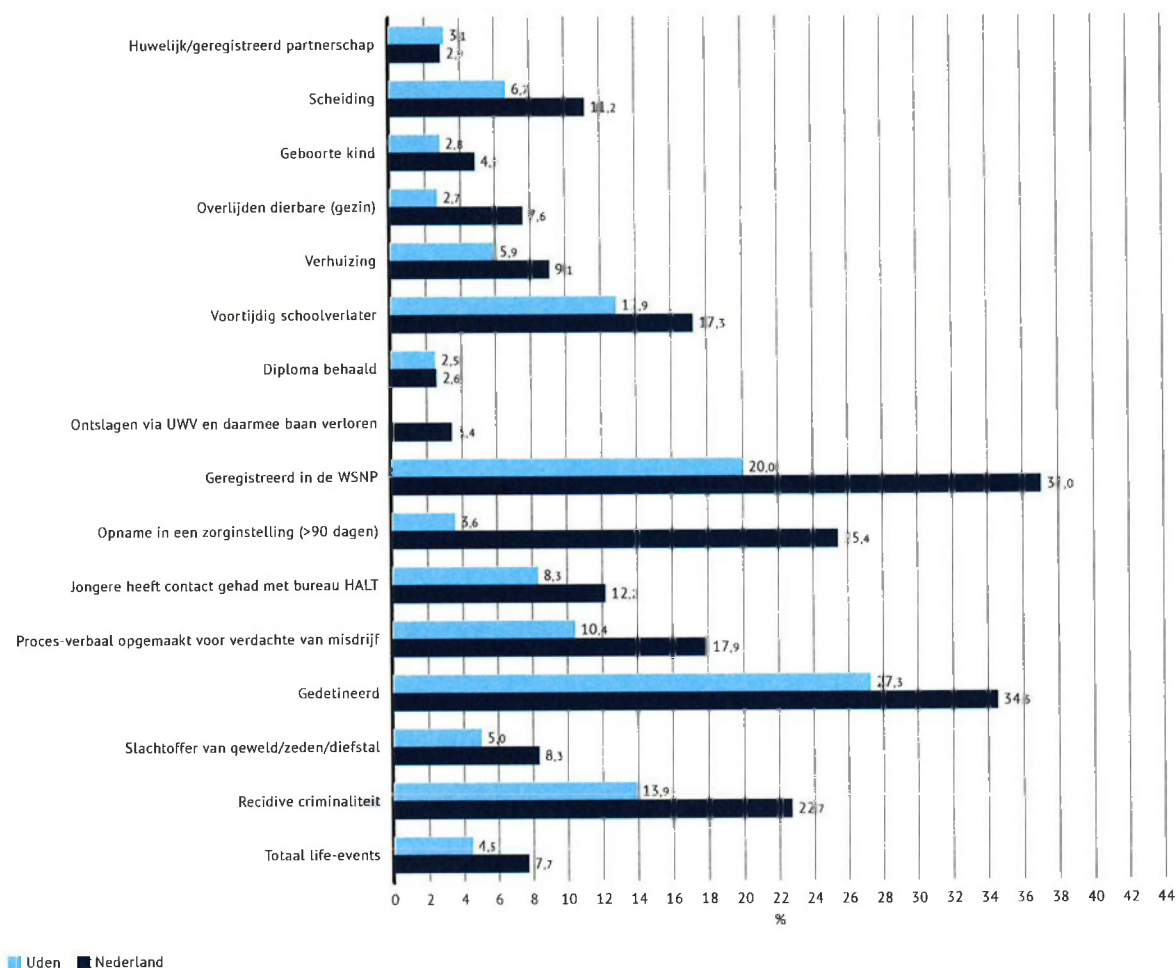
- Van alle personen die in de eerste periode (eerste halfjaar 2015) gebruik maakten van een voorziening (Wmo, Participatie, Jeugd, Wsw) is gekeken of ze in de opvolgende perioden nog gebruik maakten van een voorziening.
- Vanwege lage of onbekende waarden zijn mogelijk de groepen overig huishouden en institutioneel huishouden niet zichtbaar in het bovenstaand figuur. Voor informatie over deze type huishoudens kan de database worden geraadpleegd.

Zie voor meer informatie de database.

5.3 Percentage mensen dat gebruik maakt van een voorziening in het sociaal domein na het doormaken van een levensgebeurtenis

In de onderstaande figuur is gekeken naar de relatie tussen bepaalde levensgebeurtenissen en het gebruik van een regeling of voorziening in het sociaal domein. Voor iedere levensgebeurtenis is gekeken naar de periode 2011 tot en met 2014. Vervolgens is gekeken naar het gebruik van regelingen en voorzieningen bij de 'startgroep' begin 2015. Voor elke levensgebeurtenis wordt getoond welk deel gebruik maakte van een voorziening. Door dit af te zetten tegen het gemiddelde van Nederland, kan per levensgebeurtenis worden nagegaan of er sprake is van een hoger of lager dan gemiddeld gebruik van regelingen en voorzieningen.

Figuur 5.3: Percentage mensen dat gebruik maakt van een voorziening in het sociaal domein na het doormaken van een levensgebeurtenis, gemeente Uden in vergelijking met Nederland, eerste halfjaar 2015.

Extra toelichting:

- Vanuit de combinatie van gegevens over life-events en over het gebruik van regelingen uit het sociaal domein kunnen geen directe causale verbanden afgeleid worden.
- Ontslagen via UWV en daarmee baan verloren: Is een persoon ontslagen via het UWV en met toestemming van het UWV. Ontslagaanvragen waarbij het UWV géén toestemming heeft verleend, maar waarbij de arbeidsverhouding toch is ontbonden, zijn niet meegenomen. De reden hiervoor is dat deze ontslagen nog ongedaan gemaakt kunnen worden (eventueel via de rechter).
- Geregistreerd in de WSNP. Op grond van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP) krijgen personen die in ernstige betalingsmoeilijkheden verkeren een saneringsregeling. Met de WSNP wordt beoogd te voorkomen dat natuurlijke personen tot in lengte van dagen door schuldeisers achtervolgd worden wanneer zij in een problematische financiële situatie zijn terechtgekomen.
- Doormaken van een levensgebeurtenis vond plaats in de 4 jaar voorafgaand aan de meting. In deze tabel wordt het eerste halfjaar 2015 weergegeven en is de periode van het doormaken van de levensgebeurtenis 2011-2014.

Zie voor meer informatie de database.

Zie voor meer informatie het wijkprofiel.

ACHTERGRONDEN BIJ DE CIJFERS

GEBRUIK VAN DE MONITOR GEGEVENS

In dit rapport wordt informatie getoond ter ondersteuning van het gezamenlijke leer- en ontwikkelproces in het sociaal domein. De cijfers bieden een basis voor het noodzakelijke gesprek tussen bestuurders, beleidsmakers, uitvoerders, aanbieders, inwoners, etc. Ter ondersteuning van dit gesprek worden in deze rapportage gemeenten ook onderling met elkaar vergeleken.

De vergelijking heeft altijd een signaalfunctie. Het is niet de bedoeling ranglijsten te maken. Gemeenten hebben diverse uitgangssituaties en maken hun eigen beleidskeuzes. Het is daarom niet mogelijk om zondermeer een waardeoordeel aan de vergelijkingen te hangen. Een goed begrip van de context en de keuzes is noodzakelijk om de resultaten uit dit rapport goed te interpreteren en te gebruiken.

Bij dit rapport is een [definitielijst](#) en een [indicatorenoverzicht](#) beschikbaar. Op vngrealisatie.nl vindt u meer relevante informatie.

BRONNEN VAN INFORMATIE

De cijfers over de Wmo-maatwerkarrangementen zijn door gemeenten bij het CBS aangeleverd. Gemeenten doen dit op vrijwillige basis op grond van de VNG-resolutie van 18 juni 2014 om gezamenlijk een beeld op te bouwen van de resultaten van de transformatie in het Sociaal Domein. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het controleren van de cijfers en besluiten om deze al dan niet te publiceren. Hetzelfde geldt voor diverse kosten bestanden. Deze cijfers worden specifiek voor de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein uitgevraagd.

In de onderstaande tabel ziet u per onderdeel het aantal publicerende gemeenten:

	Eerste halfjaar 2017	Tweede halfjaar 2017	Eerste halfjaar 2018	Tweede halfjaar 2018
Wmo basisset	312	318	324	321
Wmo kosten	147	139	148	148
SBW kosten (voorheen SBO)	150	137	137	143
Jeugd kosten	186	144	177	173

Zie in dit [overzicht](#) welke gemeenten de Wmo basisset gepubliceerd hebben. Inmiddels levert een voldoende aantal gemeenten de Wmo basisset aan bij de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein waardoor het totaalbeeld van deze deelnemende gemeente al een redelijke benadering is voor een betrouwbaar landelijk beeld. Er kan geen landelijk betrouwbaar beeld worden gegeven over de kosten, omdat niet genoeg gemeenten deze gegevens publiceren.

HERGEBRUIK

Naast de specifiek door gemeenten aangeleverde informatie wordt in deze rapportage gebruik gemaakt van cijfers die al beschikbaar zijn. Het gaat om de volgende bronnen:

- Het **cliëntervaringsonderzoek Wmo** is wettelijk verplicht. Deze cijfers worden door vrijwel alle gemeenten jaarlijks bij VNG Realisatie aangeleverd.
- De cijfers over **jeugdzorg** worden op grond van de wettelijke verplichting beleidsinformatie jeugd door jeugdzorginstellingen bij het CBS aangeleverd.
- Ook de cijfers over de **Participatiewet**-uitkeringen en re-integratievoorzieningen worden wettelijk verplicht door gemeenten bij het CBS aangeleverd via de Bijstandsuitkeringenstatistiek (BUS) en Statistiek Re-integratie door Gemeenten (SRG).
- Er wordt ook gebruik gemaakt van **demografische gegevens** van het CBS.
- Meer informatie over de **gezondheidscijfers** die door GGD GHOR zijn gerealiseerd vindt u [hier](#).
- Voor meer data over **zorggebruik** van Vektis zie het [dashboard](#).

EXTRA TOELICHTING BIJ DE TABELLEN

Hieronder vindt u ter ondersteuning van een juiste interpretatie van de cijfers, de nodige extra achtergrondinformatie.

Referentiegroepen

De gegevens van een gemeente worden vergeleken met de gegevens van gemeenten die een vergelijkbare grootteklasse hebben. Er worden op Waarstaatjegemeente.nl vijf grootteklassen onderscheiden. Zie het [overzicht](#) om te zien welke gemeenten tot welke grootteklassen behoren.

De referentiegroep in de rapportage staat vast. Voor de gemeente Uden geldt de grootteklasse 25.000 - 50.000 inwoners. In de [database](#) en op het [dashboard](#) van Waarstaatjegemeente.nl kunnen ook andere vergelijkingen worden gemaakt, bijvoorbeeld op regioniveau of met een buurgemeente. In de database vindt u de volledige datasets van de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein en kunt u alle mogelijke vergelijkingen en presentaties maken.

Referentiegroep Wmo

Wanneer een gemeente Wmo-cijfers publiceert, dan worden deze cijfers vergeleken met de cijfers van andere gemeenten die Wmo-cijfers publiceren over dezelfde periode. Hiervoor worden ook de vijf grootteklassen onderscheiden. Het aantal gemeenten dat Wmo-cijfers publiceert is nog in ontwikkeling (zie de tabel hierboven).

Samenvoegen Wmo-voorzieningen

In de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein worden in sommige gevallen de aangeleverde gegevens over Wmo-voorzieningen samengevoegd. Hiervoor zijn zogenaamde 'samenvoegregels' opgesteld. Het samenvoegen gebeurt als er een sterk vermoeden is dat voorzieningen die op aparte regels zijn aangeleverd in de praktijk eigenlijk als één voorziening moeten worden gezien (denk aan diverse taxiritten die eigenlijk als één vervoersvoorziening gelden).

De volgende 'samenvoegregels' worden gehanteerd:

A: Als in het aangeleverde bestand op elke regel een geldig Nummer van toewijzing is ingevuld, worden regels samengevoegd als bij eenzelfde persoon het toewijzingsnummer en het type arrangement gelijk zijn.

B: In de andere gevallen worden de regels samengevoegd als:

- het type arrangement, de reden beëindiging en de leveringsvorm gelijk zijn én
- de begin- en einddatum gelijk zijn óf
- de begindatum van het ene record aansluit op de einddatum van het andere record met een marge van drie dagen.

Bij het samenvoegen worden van de samengevoegde records de vroegste begindatum en laatste einddatum genomen.

Lege kolommen

Als gemeenten over een bepaalde periode geen Wmo-cijfers hebben aangeleveren en/of gepubliceerd blijven deze kolommen in de tabel leeg.

Nalevering en correctie Wmo-gegevens

Gemeenten kunnen bij iedere aanleverperiode de cijfers over de voorafgaande aanleverperiode corrigeren. Dit kan invloed hebben op eerder gepubliceerde gegevens. Na deze tweede aanleverperiode worden de cijfers definitief vast gesteld door het CBS.

De hier gepubliceerde cijfers over het tweede halfjaar van 2018 zijn dan ook voorlopig. Bij publicatie van de cijfers over het eerste halfjaar van 2019 (naar verwachting in november 2019) worden de cijfers definitief vastgesteld.

Indeling personen en huishoudens

Voor de indeling van personen en huishoudens in gemeenten wordt uitgegaan van de gemeentecode zoals die door de deelnemende gemeente bij CBS is aangeleverd. De indeling van personen en huishoudens naar gemeente bij de stapelingstabellen sociaal domein gebeurt op basis van het laatst bekende adres in de verslagperiode in de Basisregistratie Personen (BRP).

Relatieve cijfers

De relatieve cijfers worden berekend per 1.000 inwoners ten opzichte van het totaal aantal inwoners in een gemeente. Bij berekeningen per doelgroep (zoals leeftijd, geslacht of etniciteit) worden de relatieve cijfers berekend per 1.000 inwoners ten opzichte van de doelgroep.

Voorbeeld: Bij het aantal Wmo-maatwerkarrangementen uitgesplitst naar leeftijdscategorie 75+ is het cijfer berekend ten opzichte van het aantal 75 plussers in de gemeente (en dus niet ten opzichte van het totaal aantal inwoners van de gemeente).

Verantwoording

Op Waarstaatjegemeente.nl kunt u data vinden over onder andere de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein. Als bezoeker heeft u keuze om aan te vinken vanuit welk demografisch vergelijkingsniveau u de cijfers zou willen zien. U kunt kiezen uit gemeentegrootte, provincie, gemeente etc. De keuze die u hierin maakt heeft effect op de gemiddelden en de correctheid/foutmarge van de berekende gemiddelden. Wanneer er gemiddelden worden berekend en er gekeken wordt naar cijfers over de jaren heen, dan kan er een vertekend beeld ontstaan. Voor sommige gemeenten is namelijk niet altijd de halfjaarlijks data beschikbaar. Hierdoor kan het voorkomen dat wanneer u bijvoorbeeld provincies met elkaar vergelijkt, dat u vanuit provincieperspectief over de jaren heen een daling ziet. Terwijl wanneer u de gemeenten afzonderlijk van elkaar zou bekijken, u een stijging zou zien per gemeente. Daarnaast bestaat een vergelijkingsgebied niet uit hetzelfde aantal gemeenten. Zo is het gemiddelde van een provincie, bestaand uit een klein aantal gemeenten, gevoeliger voor het aantal ontbrekende gemeentecijfers dan het gemiddelde van een provincie bestaand uit een groot aantal gemeenten. Bij een vergelijkingsgebied wordt namelijk alleen het gemiddelde berekend van de beschikbare getallen.

Voorbeeld: Provincie X bestaat uit 4 gemeenten. Over de eerste helft 2017 hebben alle gemeenten die deel uitmaken van de provincie cijfers aangeleverd over het aantal WMO-cliënten. Over de tweede helft van 2017 hebben drie van de vier gemeenten cijfers aangeleverd. **Gemeente 3** (zie tabel hieronder) heeft geen cijfers aangeleverd. Als we bij iedere gemeente afzonderlijk naar het verschil kijken tussen de cijfers over de eerste helft van 2017 en de tweede helft van 2017, dan is er een toename te zien van het aantal Wmo-cliënten. Wanneer we naar de cijfers kijken op provincieniveau, dan is er juist een daling zichtbaar van het aantal Wmo-cliënten in de tweede helft van 2017. Deze daling is het gevolg van het ontbreken van data van **gemeente 3**.

	Aantal inwoners	Aantal Wmo-cliënten eerste halfjaar 2017	Aantal Wmo-cliënten tweede halfjaar 2017
Gemeente 1	20.000	1.450	1.503
Gemeente 2	40.000	3.300	3.309
Gemeente 3	17.000	800	
Gemeente 4	55.000	3.400	3.480
Provincie X	132.000	8.950	8.292

Afronding

De cijfers 0 t/m 4 worden afgerond naar een 0 en de cijfers 5 t/m 9 worden afgerond naar 10. Alle overige cijfers zijn afgerond op vijftallen. Hierdoor kan het voorkomen, dat de soms van de detailgegevens afwijkt van het totaal.

Wordt er in de opgevraagde tabel geen getal maar een "?" of "-" weergegeven, dan is het cijfer onbekend, onvoldoende betrouwbaar of niet toonbaar i.v.m. herleidbaarheid tot personen (privacy).

De relatieve aantallen per 1.000 inwoners worden uitgerekend op basis van de afgeronde absolute aantallen. Hierdoor wordt voorkomen dat de relatieve aantallen zelf ook nog eens afgerond moeten worden op vijf- of tientallen vanuit privacy-overwegingen. Met name bij grote gemeenten zou afronding van de relatieve cijfers een nodeloze verslechtering zijn van de nauwkeurigheid.

Opmerking bij cijfers Jeugdzorg

Het onderscheid tussen preventief handelen en ambulante hulp is niet scherp te maken. Het oordeel wordt overgelaten aan de professional, waarbij mogelijk een onderscheid wordt gemaakt tussen vrij- en niet-vrij toegankelijke jeugdhulp. Aangezien dit per gemeente verschilt, leidt dit waarschijnlijk tot verschillen per gemeente in de registratie van jeugdhulp zonder verblijf, geleverd door het wijkteam. Bij de overige vormen van jeugdhulp zonder verblijf speelt dit niet.

Feitelijke toelichting

Gemeenten kunnen indien gewenst een feitelijke toelichting geven op de cijfers. De toelichting wordt door gemeenten geschreven. VNG Realisatie voert hierop geen redactie. Neem voor meer informatie contact op met uw coördinator voor de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein.

